

[Strona Główna](#) > ... > [Wyszukiwanie Przedstawicieli Zawodów Prawniczych](#) > [Znajdź Biegłego](#) > Netherlands

Znajdź biegłego

Niderlandy

Autor treści:

Niderlandy

I. Wykazy i rejestry biegłych

W Niderlandach funkcjonują dwa rejestry: jeden służy przede wszystkim do celów prawa cywilnego i administracyjnego (*Landelijk Register van Gerechtelijke Deskundigen*, LRGD), a drugi przede wszystkim do celów prawa karnego (*Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen*, NRGD). Funkcjonują także Instytut Biegłych z zakresu Prawa Ochrony Środowiska (*Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening*, StAB) oraz Niderlandzkie Stowarzyszenie Ekspertyz Lekarskich (*Nederlandse Vereniging voor Medisch Specialistische Rapportage*, NVMSR). Do celów prawa karnego Krajowa Agencja Biegłych (*Landelijke Deskundigheidsmakelaar*, LDM) prowadzi także rejestr zewnętrznych specjalistów z różnych dziedzin, których można wezwać do pomocy podczas postępowania przygotowawczego (prowadzonego przez policję). Należy także wspomnieć o rejestrze biegłych prawa administracyjnego z zakresu wyłączenia i rekompensaty (*Register Deskundigen Onteigening en bestuursrechtelijke schadevergoeding*, DOB).

Wykazy biegłych sporządza się w podziale na specjalizacje. Rejestry biegłych prowadzi się w różny sposób: LRGD, DOB i NVMSR są rejestrami prywatnymi, natomiast NRGD i StAB są zarządzane i finansowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości i Bezpieczeństwa. Żaden sąd nie prowadzi rejestrów ani nie odpowiada za jakość pracy biegłych. W Niderlandach sądy i rejestry działają całkowicie odrębnie. Sądy polegają na mechanizmach zapewniania jakości przez organy, które prowadzą rejestry. Sędziowie uczestniczą jednak w procesie dopuszczania biegłych lub ich akredytacji w ramach rejestrów LRGD i NRGD.

Linki:

- [Landelijk Register van Gerechtelijke Deskundigen](#)
- [Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen](#)
- [Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening](#)
- [Nederlandse Vereniging voor Medisch Specialistische Rapportage](#)
- [Stichting Register Deskundigen Onteigening en Bestuursrechtelijke Schadevergoeding](#)
- [Landelijke Deskundigheidsmakelaar](#)

Rejestry NRGD/LRGD, NVMSR i DOB oraz strona internetowa StAB są dostępne publicznie. Można korzystać z narzędzi wyszukiwania, ale strony postępowania nie mogą korzystać z usług biegłych StAB, których wyznacza się wyłącznie w celu doradzania sędziom. Wyznaczenie ich przez strony postępowania stawiałoby pod znakiem zapytania niezawisłość sędziów. Strony mogą jednak zwrócić się do sądu o zasięgnięcie opinii StAB. Narzędzie „Znajdź biegłego” umożliwia wyszukiwanie wyłącznie biegłych figurujących w rejestrze LRGD. Biegłych można wyszukiwać według specjalizacji. Wszyscy biegli pracujący w StAB figurują również w rejestrze LRGD. Dostęp do rejestru NRGD znajduje się tutaj: „Wyszukaj w rejestrze”.

Aby zostać biegłym sądowym i uzyskać wpis do rejestru, członek NVMSR musi odbyć szkolenie i pomyślnie złożyć egzamin.

Aby zarejestrować się w NRGD, biegły musi przejść procedurę akredytacyjną, która obejmuje zarówno wybraną dziedzinę, której znajomością trzeba się wykazać, jak również – w kontekście roli biegłego sądowego – umiejętności wymagane do właściwego pełnienia roli biegłego w postępowaniu. LRGD opiera się na certyfikacji norm zawodowych, określonych przez samorządy zawodowe i stowarzyszenia (branżowe) regulujące określony

zawód, a także na kształceniu w zakresie roli biegłego i systemie kształcenia ustawicznego.

Rekrutacja do StAB jest bardzo rygorystyczna. StAB prowadzi także szkolenia wewnętrzne i stosuje system kształcenia ustawicznego. Sprawozdania sporządzone przez biegłych StAB podlegają obowiązkowej wzajemnej ocenie, a komitet ds. kontroli zewnętrznej okresowo sprawdza poszczególne sprawozdania.

Biegli nie mają obowiązku składać przyrzeczenia. Biegłego można wykreślić z rejestru po formalnej skardze na nieprzestrzeganie przez niego zasad postępowania, które stosuje się w poszczególnych sądach i które w dużej mierze są do siebie zbliżone.

Rejestry są aktualizowane przez zarządzające nimi organy administracji.

II. Kwalifikacje biegłego

Biegli LRGD muszą należeć do samorządu zawodowego, który określa kryteria profesjonalnego świadczenia usług i wymogi w zakresie kształcenia. Także biegli ubiegający się o wpis do rejestru NRGD muszą spełniać rygorystyczne normy kształcenia. Biegli NRGD często należą do samorządów zawodowych, ale z uwagi na to, że w niektórych niszowych dziedzinach takie samorządy nie funkcjonują, przynależność do tego rodzaju organów nie jest ściśle wymagana. W StAB, LRGD i NRGD wymagane jest ustawiczne doskonalenie zawodowe. Na przykład StAB przeznaczają na ten cel 15 % czasu. Biegli LRGD muszą uczestniczyć w szkoleniach ustawicznych przez co najmniej 6 godzin rocznie. Samorządy zawodowe często akredytują instytucje kształcenia, które muszą udowodnić, że faktycznie przeprowadziły szkolenie, poprzez opublikowanie list rejestracyjnych na swoich stronach internetowych. Szkolenia takie służą poszerzaniu umiejętności niezbędnych w kontekście postępowania sądowego oraz wiedzy fachowej z konkretnej dziedziny.

III. Wynagrodzenie biegłego

W postępowaniu karnym i administracyjnym wynagrodzenie biegłego pokrywa Skarb Państwa. Obowiązuje system stałych stawek, a biegły oblicza należne wynagrodzenie z góry ([dekret w sprawie opłat w sprawach karnych z 2003 r.](#)). W StAB sytuacja jest inna - w tym przypadku wynagrodzenie pokrywa Ministerstwo Sprawiedliwości i Bezpieczeństwa. W postępowaniu cywilnym wynagrodzenie biegłego pokrywa strona, która go powołała.

IV. Odpowiedzialność biegłego

Biegłych pociąga się do odpowiedzialności w trybie przewidzianym w przepisach ogólnych dotyczących zobowiązań umownych i czynów niedozwolonych. Przepisy nie nakładają na biegłych obowiązku posiadania ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej; takiego obowiązku nie może nałożyć również sędzia wyznaczający biegłego. Biegłych może ubezpieczyć przedsiębiorstwo, dla którego pracują. Niezależni biegli ubezpieczają się dobrowolnie, choć niektóre samorządy zawodowe wymagają wykupienia ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

V. Dodatkowe informacje na temat postępowania z udziałem biegłego

Najważniejszymi przepisami mającymi zastosowanie w kwestiach związanych z biegłymi sądowymi w Niderlandach są art. 194 kodeksu postępowania cywilnego (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*) i art. 8.47 kodeksu administracyjnego (*Algemene wet bestuursrecht, Awb*) oraz ustawa o biegłych sądowych w prawie karnym (*Wet deskundige in strafzaken*, art. 51i kodeksu postępowania karnego).

Przepisy te stanowią ogólne ramy. Szczegółowe wytyczne dotyczące biegłych sądowych znajdują się w praktycznych zaleceniach dla biegłych sądowych ([Leidraad deskundigen in civiele zaken](#)) oraz w praktycznych zaleceniach dla biegłych lekarzy w postępowaniu administracyjnym ([Leidraad medisch deskundigen in bestuursrechtelijke zaken](#)).

Ponadto istnieje oparty na podstawach prawnych [kodeks postępowania NRGD](#) dla biegłych w sprawach karnych, [kodeks postępowania biegłych sądowych w sprawach cywilnych i administracyjnych wydany przez Radę Sądownictwa](#) oraz kodeks postępowania opracowany dla biegłych sądowych przez Centralny Sąd Apelacyjny. StAB posiada własny kodeks postępowania. Wydział Prawa Administracyjnego Rady Stanu także opracował

własny kodeks postępowania biegłych. W przypadku większości form opinii biegłych obowiązują dodatkowe wymogi w zakresie jakości opinii lub kwalifikacji biegłych.

Tytuł zawodowy biegłego nie podlega ochronie prawnej.

1 Wyznaczenie biegłego

Biegłego mogą wyznaczyć sąd oraz strony postępowania. Tryb wyznaczania biegłych w postępowaniu administracyjnym jest zbliżony do trybu obowiązującego w postępowaniu cywilnym, z tą różnicą, że w postępowaniu administracyjnym koszty ponosi państwo, a w postępowaniu cywilnym – strony postępowania. W każdym przypadku biegły wyznaczony przed sąd ma obowiązek udzielić odpowiedzi na pytania zadane przez sąd (ewentualnie po konsultacji ze stronami). W postępowaniach przed sądem karnym biegłego może wyznaczyć prokurator lub sędzia w toku postępowania przygotowawczego. Korzysta się wówczas z rejestru ustawowego, gdyż w postępowaniu karnym biegły musi spełniać bardziej rygorystyczne wymogi niż w postępowaniu cywilnym lub administracyjnym. Na wszystkich biegłych wyznaczanych przez sąd spoczywa zobowiązanie prawne do zgłaszania ewentualnych konfliktów interesów.

1. a) Wyznaczenie przez sąd

Sąd cywilny ma swobodę uznania w kwestii wyznaczenia biegłego z urzędu lub na wyraźny wniosek strony postępowania, gdy istotnych okoliczności faktycznych nie można ustalić w inny sposób. W takim przypadku rozprawę odracza się do dnia następującego po sporządzeniu opinii biegłego. Sąd zasadniczo może wyznaczyć na biegłego dowolną osobę, którą uzna za odpowiednią do pełnienia tej funkcji. W praktyce jednak sąd najczęściej wyznacza biegłego figurującego w odpowiednim rejestrze. Biegły jest zobowiązany poinformować sąd o wszelkich przypadkach konfliktu interesów. Biegli wyznaczeni przez sąd mają dostęp do akt sprawy. W postępowaniu cywilnym obowiązują dodatkowe rygorystyczne zasady mające zastosowanie do dodatkowych biegłych, z którymi konsultuje się wyznaczony biegły w trakcie sprawowania swojej funkcji – w takim przypadku strony postępowania należy m.in. z wyprzedzeniem poinformować o tożsamości takich dodatkowych osób i o pytaniach, które zostaną im zadane.

1. b) Wyznaczenie przez strony

Jeżeli biegłego wyznaczają strony, robią to zwykle na początku postępowania w celu zgromadzenia dowodów w sprawie. Przy orzekaniu sąd może uwzględnić opinie biegłych. Na każdym etapie postępowania sędzia może wyznaczyć biegłego na wniosek stron. Biegli mają obowiązek działać zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i kodeksem postępowania biegłych wyznaczanych przez sąd.

Obie strony mogą wnieść o wyznaczenie konkretnego biegłego i wówczas nie mają zastosowania żadne przepisy szczególne. Sędzia może postanowić o wyznaczeniu jednego biegłego dla obu stron, ale nie jest to powszechna praktyka.

2. Postępowanie

2. a) Postępowanie cywilne

Sąd monitoruje postępy w czynnościach biegłego wyłącznie pod względem harmonogramu prac. Nie kontroluje jakości pracy biegłego ani nie komentuje tej jakości w orzeczeniu. StAB regularnie otrzymuje od sądów informacje zwrotne o pracy jego biegłych, jednak biegłych StAB rzadko wyznacza się w postępowaniu cywilnym.

Strony mogą zakwestionować opinię biegłego, składając stosowne oświadczenie lub przedstawiając opinię przeciwną. Sądy nie są związane treścią opinii biegłych, ale zwykle uwzględniają opinię wyznaczonego przez siebie biegłego. Biegli wyznaczeni przez strony mają zwykle mniejszy wpływ na orzeczenie niż biegli wyznaczeni przez sąd. Nie przewidziano procedury, w ramach której biegli mogliby spotkać się przed rozprawą lub zostać przesłuchani przez stronę przeciwną w celu uszczegółowienia zakresu opinii i przedstawienia sądowi różnicy zdań.

Biegli mogą kontaktować się ze stronami w toku postępowania, ale wyłącznie wtedy, gdy jest to konieczne do ustalenia faktów, i wyłącznie w obecności wszystkich stron postępowania. Biegły przeprowadza spotkania w obecności wszystkich stron, aby uzyskać od nich uwagi, chyba że uniemożliwiają to normy zawodowe, takie jak

normy mające zastosowanie np. w kwestiach medycznych.

1. Opinia biegłego

W Niderlandach wprowadzono modelowe ramy opinii biegłego. Biegli mają obowiązek przedstawić wstępną opinię, a strony mają prawo zgłosić do niej uwagi. Zarówno we wstępnej, jak i w ostatecznej opinii biegły musi odnieść się do argumentów stron. Opinia nie podlega żadnym innym szczegółowym wymogom. Na polecenie sądu biegły przedstawia dodatkową opinię, np. w przypadku dodatkowych pytań. Opinię zwykle sporządza się na piśmie, ale można ją również przedstawić ustnie na rozprawie sądowej.

2. Rozprawa sądowa

Sąd nakazuje biegłemu stawienie się na rozprawie wyłącznie w wyjątkowych przypadkach, na wniosek stron lub z urzędu. Przesłuchanie przez stronę przeciwną nie jest powszechnie stosowaną praktyką.

2. b) Inne postępowania

Różnice między postępowaniem cywilnym a innymi postępowaniami nie są znaczne.

Informacje przedstawione na tej stronie zebrano w ramach projektu „Znajdź biegłego”. Przekazały je osoby wyznaczone do kontaktów w poszczególnych państwach przez [Europejski Instytut Ekspertyz i Biegłych Sądowych \(EEEI\)](#).

■ Ostatnia aktualizacja: 16/10/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.